

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Факультет лінгвістики та соціальних комунікацій
Кафедра педагогіки та психології професійної освіти

ПОГОДЖЕНО

Проректор з наукової роботи

Євген РОМАНЕНКО

«29» 09 2021 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

Анатолій ПОЛУХІН

«29» 09 2021 р.

УЗГОДЖЕНО

Декан ФЛСК

Наталія ЛАДОГУБЕЦЬ

«29» 09 2021 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Андрагогіка та інноваційні освітні технології вищої освіти»

Галузь знань: усі галузі знань, за якими університет здійснює підготовку здобувачів вищої освіти ступеня «Доктор філософії»

Спеціальність: усі спеціальності, за якими університет здійснює підготовку здобувачів вищої освіти ступеня «Доктор філософії» (015-292)

Освітньо-наукові програми: усі освітньо-наукові програми, за якими університет здійснює підготовку здобувачів вищої освіти ступеня «Доктор філософії»

Форма навчання	Семестр	Усього (годин/кредитів ECTS)	Лекції	Практ. заняття	Лабораторні	Самост. робота	ДЗ / РГР / К.р.	КР / КПр	Форма сем. контролю
Денна / вечірня	3	90/3	10	20	-	60	-	-	Залік – 3 с.
Заочна	3	90/3	4	6	-	80	-	-	Залік – 3 с.

Індекс: НДФ – 06/02 – 015-292 / 21– ОК 1.2.2

СМЯ НАУ РП 12.01.05-01-2021

ЗМІСТ

	сторінка
Вступ.....	4
1. Пояснювальна записка.....	4
1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни	4
1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна	5
1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна	5
1.4. Міждисциплінарні зв'язки	5
2. Програма навчальної дисципліни	6
2.1. Зміст навчальної дисципліни	6
2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля	6
2.3. Тематичний план	7
2.4. Перелік питань для підготовки до екзамену.....	8
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни.....	8
3.1. Методи навчання.....	8
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна).....	8
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернет.....	9
4. Рейтингова система оцінювання набутих здобувачем знань та вмінь.....	9

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Андрагогіка та інноваційні освітні технології вищої освіти» забезпечує теоретичне та практичне підґрунтя для формування компетентностей, передбачених у профілі здобувача освітньо-наукового ступеня «доктор філософії»; її вивчення сприяє організації та здійсненню ефективного освітнього процесу в системі вищої й післявищої освіти; оволодінню інноваційними освітніми технологіями для діяльності із здобувачами вищої освіти різних рівнів і різного віку.

Предметом навчання є освіта дорослих та інноваційні освітні технології у системі вищої освіти. Він реалізується для формування готовності в майбутніх докторів філософії до освітньої діяльності в системі вищої й післявищої освіти з використанням інноваційних технологій.

Метою викладання дисципліни є: набуття професійних знань, умінь, навичок, досвіду, що відповідають сутності змісту освітньої діяльності дорослих, викладання в системі вищої та післявищої освіти з використанням інноваційних освітніх технологій.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- поглиблення знань з теоретичних проблем педагогіки професійної освіти;
- опанування теорії та методик навчання дорослих в контексті освіти впродовж життя;
- оволодіння методами, формами і засобами організації освітнього процесу, самостійної роботи дорослих;
- засвоєння знань про особливості інноваційної освітньої діяльності, її спрямованість, відмінності від традиційної освітньої діяльності, змін у позиції викладача і здобувачів освіти в педагогічній взаємодії;
- оволодіння відомостями про особистісно зорієнтовані, імітаційні освітні технології, технології евристичного (дослідницького) навчання, технології дистанційного і змішаного навчання, технологію ситуативного (кейс-стаді) навчання; технологію розвитку критичного мислення, проблемного навчання; алгоритми їх використання, переваги, проблеми й недоліки застосування;
- вироблення умінь формування змістово-цільового, технологічного, кадрового забезпечення системи освіти дорослих;
- застосування методів активізації творчого мислення та пізнавальної діяльності дорослих в освітньому процесі;
- формування готовності до здійснення мікроробот з використанням елементів інноваційних освітніх технологій;
- оволодіння навичками доборолеї для проблемного викладання, проведення ділових навчальних і рольових ігор.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Андрагогіка та інноваційні освітні технології вищої освіти»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.07 – 01-2021
		Стор.5 із 13	

1.2. Результати навчання, яких дає можливість досягти навчальна дисципліна (в сукупності з іншими освітніми компонентами)

Навчальна дисципліна «Андрагогіка та інноваційні освітні технології вищої освіти» дає можливість досягти таких програмних результатів:

- вільно оперувати науково-педагогічною термінологією з професійної педагогіки, педагогіки дорослих, з проблеми використання інноваційних освітніх технологій у сфері вищої освіти;
- моделювати продуктивний освітній процес й організувати його із здобувачами у сфері вищої й післявищої освіти;
- виокремлювати інноваційні освітні технології, аналізувати їхню студентоцентрованість і розвивальну спрямованість;
- уміти встановлювати педагогічну взаємодію у сфері вищої та післявищої освіти на суб'єкт-суб'єктних засадах;
- бути готовими до використання дистанційної та змішаної освітніх технологій із здобувачами різних рівнів вищої освіти із дотриманням концептів гуманістичної педагогіки;
- володіти теорією і вміннями практичного застосування особистісно зорієнтованих освітніх технологій;
- уміти використовувати технології евристичного (дослідницького навчання), здійснювати науковий експеримент та аналізувати отримані результати;
- професійно презентувати результати власного пошуку та систематизації кейсів для здійснення мікрОВикладання з використанням технології ситуативного навчання;
 - оволодіння методикою та алгоритмом проведення ділових навчальних і рольових ігор з використанням змісту майбутньої професійної діяльності здобувачів вищої освіти.

1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна (в сукупності з іншими освітніми компонентами)

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти освітньо-наукового ступеня «доктор філософії» повинен набути таких **компетентностей**:

- здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної, зокрема й дослідницько-інноваційної діяльності у сфері вищої освіти, що передбачає глибоке переосмислення наявних і створення нових цілісних знань та/або професійної практики;
- здатність до критичного мислення;
- комплексність і системний підхід до проведення наукових досліджень на рівні доктора філософії;
- здатність усвідомлювати потребу навчання впродовж життя;
- здатність розробляти й управляти проектами;
- здатність здійснювати продуктивну науково-педагогічну діяльність на основі освітніх інновацій;

- здатність застосовувати сучасні інформаційні та інноваційні освітні технології у системі вищої й післявищої освіти;
- здатність ініціювати, розробляти й зреалізовувати комплексні інноваційні проекти у сфері професійної діяльності, вищої й післявищої освіти.

1.4. Міждисциплінарні зв'язки

Вивчення навчальної дисципліни «Андрагогіка та інноваційні освітні технології вищої освіти» базується на знаннях із таких навчальних курсів: «Філософія науки та інновацій», «Інноваційні методи прийняття рішень в соціотехнічних та соціокультурних системах».

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Зміст навчальної дисципліни

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з одного навчального модуля, який є логічно завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до модуля

Модуль 1 «Андрагогіка та інноваційні освітні технології вищої освіти»

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти освітньо-наукового ступеня «доктор філософії» має знати:

- основну термінологію з професійної педагогіки, педагогіки освіти дорослих, інноваційних освітніх технологій;
- методiku навчання дорослих;
- алгоритм використання інноваційних освітніх технологій у навчанні здобувачів освіти вищої та післявищої освіти;
- підходи щодо організації навчання на засадах суб'єкт-суб'єктної взаємодії;
- методи й прийоми організації навчання у вищій школі з використанням технологій дистанційного та змішаного навчання.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти освітньо-наукового ступеня «доктор філософії» повинен уміти:

- застосовувати технологію розвитку критичного мислення, проблемнонавчання; володіти алгоритмами їх використання;
- формувати змістово-цільовий, технологічний, кадровий потенціал забезпечення системи освіти дорослих;
- застосовувати методи активізації творчого мислення та пізнавальної діяльності дорослих в освітньому процесі;
- здійснювати мікрорекладання з використанням елементів інноваційних освітніх технологій;
- використовувати

додруку кейсів для проблемного викладання, проведення ділових навчальних і рольових ігор.

Модуль №1 «Андрагогіка та інноваційні освітні технології вищої освіти»

Тема 1.1. Андрагогіка в системі людинознавства.

Предмет та об'єкт вивчення андрагогіки. Основні поняття андрагогіки.

Структура та зміст навчальної дисципліни «Андрагогіка».

Історія розвитку освіти дорослих в Україні і світі.

Спільна діяльність України та європейських країн у сфері освіти дорослих.

Тема 1.2. Освіта дорослих в системі неперервної освіти. Андрагогіка та акмеологія. Професія андрагога та її багатофункціональність.

Андрагогічні засади професійного розвитку особистості. Доросла людина як суб'єкт навчання. Структура освіти дорослих. Зміст освіти дорослих. Самоосвіта дорослих у системі неперервної освіти. Соціально-педагогічні проблеми діагностики ефективності підвищення кваліфікації і перепідготовки фахівців. Модульне навчання як технологія і форма організації освіти дорослих. MES (Modules of Employes Skills) – «модулі професійних умінь». Особливості педагогічної діяльності викладача-андрагога.

Тема 1.3. Інноваційні освітні технології (ІОТ) вищої школи: умови запровадження, різновиди, зміст, складові, перспективні напрями розвитку.

Ознаки ІОТ, складові освітньої інноватики, проблеми перспектив їх запровадження у закладах вищої освіти.

Тема 1.4. Особистісно зорієнтовані освітні технології. Технологія проблемного навчання. Технології мотивації успіхом.

Ознаки технологій, їх структура. Мета й алгоритм використання. Способи, прийоми, методи створення проблемних ситуацій. Поняття «зони найближчого розвитку». Проблеми використання, переваги над іншими технологіями

Тема 1.5. Імітаційні освітні технології. Їх класифікація.

Орієнтованість технологій, ключові принципи їх використання. Алгоритм здійснення імітаційної освітньої діяльності. Новий тип навчальної взаємодії. Принципи організації навчальних ігор. Переваги й недоліки їх організації та використання. Методика організації рольових ігор.

Тема 1.6. Кейс-технологія. Проектна технологія.

Мета, завдання, алгоритм використання. Різновиди кейс-ситуацій, зв'язок технології з соціалізацією особистості студента. Типологія проектів. Функції викладача при виконанні алгоритму використання проектно-технології.

Тема 1.7. Технологія евристичного (дослідницького) навчання. Технологія дистанційного й змішаного навчання.

Завдання, основні принципи, позитивні аспекти та алгоритм використання інноваційних освітніх технологій. Переваги й проблеми їх застосування.

2.2. Тематичний план навчальної дисципліни

№ з/п	Тематика занять	Обсяг навчальних занять (год.)							
		Очна форма навчання				Заочна форма навчання			
		Усього	Лекції	Практ./лабор. заняття (семінари)	СР	Усього	Лекції	Практ./лабор. заняття (семінари)	СР
Модуль №1 «Андрагогіка та інноваційні освітні технології вищої освіти»									
1.1	Андрагогіка в системі людського розвитку	8	2	-	6	10	-	-	10
1.2	Освіта дорослих в системі неперервної освіти. Андрагогіка та акмеологія. Професія андрагога та її багатофункціональність.	10	-	2	8	12	2	-	10
1.3	Інноваційні освітні технології вищої школи: умови запровадження, різновиди, зміст, складові, перспективи на прями розвитку.	10	2	2	6	12	-	-	12
1.4	Особистісно зорієнтовані освітні технології. Технологія проблемного навчання. Технології мотивації успіхом.	16	-	2	14	12	2	-	12
1.5	Імітаційні освітні технології. Їх класифікація.	12	2	2	8	10	-	2	8
1.6	Кейс-технологія. Проектна технологія.	12	2	2	8	10	-	2	8

1.7	Технологія евристичного (дослідницького) навчання. Технологія дистанційного й змішаного навчання.	10	2	4	4	10		2	8
1.8	Модульна контрольна робота	12	-	2	10	x	x	x	x
1.9	Контрольна робота (домашня)	x	x	x	x	12	-	-	12
Усього за модулем		90	10	20	60	90	4	6	80
Усього за навчальною дисципліною		90	10	20	60	90	4	6	80

2.3. Самостійна робота аспірантів.

Самостійна робота з дисципліни складається з таких видів роботи:

- 1). Написання есе «Ваші особисті уявлення про особливості організації освіти дорослих і специфіку методики занять у системі післявищої освіти».
- 2). Добір чотирьох кейсів для проведення заняття з використанням технології ситуативного навчання.
- 3). Підготовка та проведення навчального заняття з використанням елементів інноваційних освітніх технологій.

Завдання 1 виконується з метою самостійного визначення особливостей організації освіти дорослих та уточнення специфіки методики занять у системі післядипломної освіти»; для вироблення навичок порівняльного аналізу у сфері систем вищої освіти.

Завдання 2 виконується з метою вироблення готовності у здобувачів до використання технології ситуативного навчання у науково-педагогічній діяльності; для попередження професійної деформації та емоційного вигорання аспірантів як майбутніх викладачів і вчених.

Завдання 3 виконується з метою формування майбутніх науково-педагогічних працівників як креативних педагогів і вчених, здатних ефективно використовувати інноваційні освітні технології в професійній підготовці здобувачів вищої освіти на засадах студентоцентрованого навчання, яке сприятиме їхньому особистісному розвитку і професійному становленню.

Орієнтовна тематика рефератів / завдання для виконання контрольних робіт / перелік питань для підготовки до екзамену тощо розробляються провідним викладачем кафедри відповідно до робочої програми, затверджується на засіданні кафедри та доводяться до відома аспірантів.

При здійсненні самостійної роботи аспіранти мають керуватися відповідними методичними рекомендаціями кафедри.

2.4. Перелік питань для підготовки до заліку

Перелік питань та зміст завдань для підготовки до заліку розробляються провідними викладачами, затверджуються протоколом засідання кафедри та доводяться до відома здобувачів вищої освіти освітньо-наукового ступеня «доктор філософії».

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

Під час вивчення навчальної дисципліни використовуються такі методи навчання: репродуктивний, пояснювально-ілюстративний, проблемний, моделювання, мозкового штурму, евристичних запитань, Сократів метод, кейс-стаді, рольова гра, ділова гра, проектний метод.

Для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів під час вивчення дисципліни використовуються індивідуальна, парна, колективна форми роботи; лекція, семінар, дискусія, евристична бесіда як форми організації освітньої діяльності.

3.2. Рекомендована література

Базова література

- 3.2.1. Архипова С.П. Основи андрагогіки: навч. посібник / Архипова С.П. – Черкаси, 2002. – 92с.
- 3.2.2. Освіта дорослих: теоретичні і методологічні засади: [монографія] / авт. кол.: Лук'янова Л. Б., Сігаєва Л. Є., Аніщенко О. В. та ін. – К.: Педагогічна думка, 2012. – С. 86–127.
- 3.2.3. Сисоєва С.О. Інтерактивні технології навчання дорослих: навчально-методичний посібник / Сисоєва С.О.; НАПН України, Ін-т педагогічної освіти і освіти дорослих. – К.: ВД «ЕКМО», 2011. – 324 с.
- 3.2.4. Сучасні технології освіти дорослих: посіб. / [О.В. Аніщенко, Л.Б. Лук'янова, С.В. Зінченко та ін.]. – К., 2013. – 251 с.
- 3.2.5. Барановська Л.В. Педагогіка та психологія вищої школи: навчальний посібник. – К.: НАУ, 2015. – 254 с.
- 3.2.6. Інноваційні технології навчання: навчальний посібник для студентів технічних навчальних закладів / Кол. авторів, відпов. ред. Бахтіярова Х.Ш. – К.: НТУ, 2017. – 172 с.
- 3.2.7. Прокопів Л. Інноваційні технології навчання і виховання у ВНЗ: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2017. – 166.

Допоміжна література

- 3.2.8. Професійне навчання дорослого населення: теоретико-методологічні засади: [монографія] / авт. кол.: Ничкало Н. Г., Радкевич В. О., Щербак О. І., Дорошенко Н. І., Василенко О. В., Скульська В. Є. — Кіровоград: Імекс-ЛТД, 2013. – 268 с.
- 3.2.9. Дубасенюк О.А. Передумови розвитку андрагогіки як чинника особистісного та професійного зростання дорослого // Андрагогічний вісник. – 2013. – Вип. 4. – С. 26–33.
- 3.3.0. Лук'янова, Л.Б. Зарубіжний досвід організації навчання людей третього віку / Л. Б. Лук'янова // Освіта як фактор соціалізації соціального захисту в сучасному

суспільстві : зб. матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф., 29–30 берез.2010р./ЧНУ ім.Богдана Хмельницького.–Черкаси,2010.–С.152–156.

3.3.1. Лук'янова Л.Б., Аніщенко О.В. Освіта дорослих: короткий термінологічний словник / Авт.-упор. Лук'янова Л.Б., Аніщенко О.В. – К.; Ніжин: Видавець ПП Лисенко М.М., 2014. – 108 с.

3.3.2. Огієнко О.І. Андрагогічна модель навчання: американський контекст : монографія / О.І. Огієнко, І.М. Литовченко. – К.: Центр учбової літератури, 2013.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

3.3.3. [http://nbuv.gov.ua/UJRN/OD_2011_3\(1\)_3](http://nbuv.gov.ua/UJRN/OD_2011_3(1)_3).

3.3.4. https://padlet.com/marina_scripnik/bovpslwdx801

3.3.5. <http://www.library.tnpu.edu.ua/index.php/exhibitions/1931-andragogika>

3.3.6. <http://er.nau.edu.ua/handle/NAU/28536>

3.3.7. <http://er.nau.edu.ua/handle/NAU/28537>

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ ЗДОБУВАЧЕМ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ

4.1. Методи контролю та схеманарахування балів.

Оцінювання окремих видів виконаної здобувачем навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл. 4.1.

Таблиця 4.1

Вид навчальної роботи	Максимальна кількість балів	
	Денна / вечірня форма навчання	Заочна форма навчання
	Модуль №1	Модуль №1
	1 семестр	1 семестр
Відповіді на практичних заняттях	56.х6 = 30	
Виконання тестових завдань	106.х3 = 30	106.х3 = 30
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 здобувач має набрати не менше</i>	<i>36 балів</i>	
Виконання модульної контрольної роботи №1	20	
Відповіді на практичних заняттях (з урахуванням виконання завдань, отриманих під час настановної сесії)		106.х3 = 30
Усього за модулем №1	80	60
Семестровий екзамен	20	40
Усього за дисципліною	100	

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються здобувачу, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку.

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих здобувачем за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку.

4.4. Сума підсумкової семестрової модульної та екзаменаційної рейтингових оцінок у балах становить підсумкову семестрову рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Андрагогіка та інноваційні освітні технології вищої освіти»	Шифр документа	СМЯНАУ РП 12.01.07 – 01-2021
		Стор.12 із 13	

4.5. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS, заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки здобувача, наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./E** тощо.

4.6. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни, яка викладається протягом одного семестру, дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до академічної довідки про виконання відповідних освітньо-наукових програм.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Андрагогіка та інноваційні освітні технології вищої освіти»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.07 – 01-2021
		Стор. 13 із 13	

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				